

ЗАКОН

О ПОТВРЂИВАЊУ СПОРАЗУМА ИЗМЕЂУ ВЛАДЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ И ВЛАДЕ РЕПУБЛИКЕ АЗЕРБЕЈЏАН О АНГАЖОВАЊУ ЧЛАНОВА ПОРОДИЦЕ ЧЛАНОВА ДИПЛОМАТСКО- КОНЗУЛАРНИХ ПРЕДСТАВНИШТАВА НА ПЛАЋЕНИМ ДЕЛАТНОСТИМА

Члан 1.

Потврђује се Споразум између Владе Републике Србије и Владе Републике Азербејџан о ангажовању чланова породице чланова дипломатско-конзуларних представништава на плаћеним делатностима, који је потписан у Београду, 7. новембра 2023. године, у оригиналу на српском, азербејџанском и енглеском језику.

Члан 2.

Текст Споразума између Владе Републике Србије и Владе Републике Азербејџан о ангажовању чланова породице чланова дипломатско-конзуларних представништава на плаћеним делатностима у оригиналу на српском језику гласи:

**СПОРАЗУМ
ИЗМЕЂУ
ВЛАДЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
И
ВЛАДЕ РЕПУБЛИКЕ АЗЕРБЕЈЏАН
О АНГАЖОВАЊУ ЧЛАНОВА ПОРОДИЦЕ ЧЛАНОВА ДИПЛОМАТСКО-
КОНЗУЛАРНИХ ПРЕДСТАВНИШТАВА НА ПЛАЋЕНИМ ДЕЛАТНОСТИМА**

Влада Републике Србије и Влада Републике Азербејџан (у даљем тексту: „Стране”),

сагласиле су се о следећем:

Члан 1.

Дозвола за бављење плаћеном делатношћу

Чланови породице члана дипломатско-конзуларног представништва једне Стране који је распоређен на службену дужност на територији државе друге Стране биће овлашћени, на реципрочној основи, да се баве плаћеном делатношћу у држави пријема, у складу са законима те државе и одредбама овог споразума, под условом да чине део домаћинства и да их издржава тај члан дипломатско-конзуларног представништва.

Члан 2.

Дефиниције

За потребе овог споразума:

- 1) „плаћена делатност” означава сваки облик запошљавања уз накнаду, другу лукративну делатност или обављање функције у одбору правног лица које врши привредну делатност;
- 2) „члан дипломатско-конзуларног представништва” означава запосленог државе именована који обавља функцију дипломатског агента, конзуларног службеника или члана административно-техничког особља дипломатско-конзуларног представништва у држави пријема, у складу са дефиницијама садржаним у члану 1. тачке (е) и (f) Бечке конвенције о дипломатским односима, сачињене у Бечу 18. априла 1961. године (у даљем тексту: „Бечка конвенција о дипломатским односима”), или у члану 1. став 1. тачке (d) и (е) Бечке конвенције о конзуларним односима, сачињене у Бечу 24. априла 1963. године (у даљем тексту: „Бечка конвенција о конзуларним односима”), који није држављанин државе пријема и нема право на стални боравак у њој;
- 3) „члан породице” означава следећа лица у сродству са чланом дипломатско-конзуларног представништва:
 - а) лица која се сматрају супружником у складу са законодавством државе пријема;
 - б) невенчану децу старости од 18 до 21 годину;

- в) невенчано дете млађе од 25 година које редовно похађа наставу као студент у високошколској установи у држави пријема;
- г) невенчано дете са инвалидитетом утврђеним у складу са националним законодавством државе именована.

Члан 3. Процедуре

1. Ако члан породице жели да се бави плаћеном делатношћу у држави пријема, дипломатско-конзуларно представништво државе именована подноси одговарајући захтев у писаној форми Дипломатском протоколу Министарства спољних послова државе пријема (у даљем тексту: „Дипломатски протокол”).
2. Захтев обухвата податке о подносиоцу захтева који се сматра чланом породице, укључујући документе који потврђују његов/њен статус према члану 2. став 3. овог споразума и податке о потенцијалном запослењу.
3. Министарство спољних послова државе пријема, након што верификује да члан породице који је поднео захтев испуњава услове дефинисане овим споразумом и након што спроведе одговарајуће унутрашње процедуре, што је пре могуће званично обавештава дипломатско-конзуларно представништво државе именована о издавању дозволе за рад члану породице у складу са националним законодавством државе пријема.
4. Дипломатско-конзуларно представништво државе именована обавештава Министарство спољних послова државе пријема о завршетку ангажовања члана породице на плаћеној делатности и подноси нови захтев ако члан породице намерава да се бави плаћеном делатношћу на другом месту.

Члан 4. Признавање диплома

1. Овај споразум не пружа члану породице могућност да захтева аутоматско признавање својих професионалних квалификација, научних титула или других квалификација. Признавање ће се извршити у складу са националним законодавством државе пријема или у складу са релевантним међународним споразумом који је на снази између Страна.
2. Никакво ограничење се не примењује у погледу природе или врсте делатности, осим уставних и законских ограничења која су на снази у држави пријема.
3. Дозвола за рад не ослобађа члана породице обавезе достављања дипломе, сертификата, лиценце или других докумената за обављање одговарајуће делатности у складу са законодавством државе пријема.

Члан 5.

Имунитет од грађанске и управне надлежности

У случају да члан породице ужива имунитет од грађанске и управне надлежности државе пријема, у складу са Бечком конвенцијом о дипломатским односима или Бечком конвенцијом о конзуларним односима, или било којим другим важећим међународним споразумом који су Стране ратификовале, такав имунитет се неће примењивати у односу на било коју радњу или пропуст учињен у вези са њиховим бављењем плаћеном делатношћу.

Члан 6.

Имунитет од кривичне надлежности

У случају да члан породице ужива имунитет од кривичне надлежности државе пријема, у складу са Бечком конвенцијом о дипломатским односима или било којим другим важећим међународним споразумом који су Стране ратификовале:

- 1) Држава именована ће озбиљно размотрити сваки писани захтев државе пријема да се одрекне од таквог имунитета члана породице у погледу било које радње или пропуста у вези са његовим/њеним бављењем плаћеном делатношћу, осим у посебним околностима у којима држава именована сматра да је одрицање противно њеном интересу. У ситуацијама када се имунитет не укине, члан породице губи дозволу за бављење плаћеном делатношћу из члана 3. тачка 3);
- 2) Неће се сматрати да се одрицање од имунитета од кривичне надлежности односи и на извршење казне, за шта ће бити потребно посебно одрицање од имунитета. У таквим околностима, држава именована ће озбиљно размотрити сваки писани захтев државе пријема за одрицање потоњег имунитета.

Члан 7.

Системи фискалног и социјалног осигурања

Члан породице који се бави плаћеном делатношћу подлеже режимима фискалног и социјалног осигурања државе пријема по свим питањима која се односе на његову/њену плаћену делатност у тој држави.

Члан 8.

Престанак важења дозволе

1. Дипломатско-конзуларно представништво државе именована обавештава Дипломатски протокол, што је пре могуће, о свим променама у статусу члана породице који се бави плаћеном делатношћу, дефинисаног у члану 2. тачка 3) овог споразума.
2. Дозвола за бављење члана породице плаћеном делатношћу важи до дана:

1) када изгуби статус, у складу са чланом 2. тачка 3) овог споразума, или

2) окончања службене дужности у држави пријема члана дипломатско-конзуларног представништва од кога произилази статус члана породице, или

3) раскида или истека уговора члана породице о бављењу плаћеном делатношћу, не доводећи у питање став 3) овог члана.

3. За било какву суштинску промену у плаћеној делатности члана породице потребна је нова дозвола, у складу са процедурама предвиђеним у члану 3. овог споразума.

Члан 9.

Одступање од обавеза

Стране задржавају право да не издају дозволу за рад поменуто у овом споразуму или да пониште издату дозволу за рад ако то сматрају неопходним из разлога националне безбедности или заштите јавног реда или заштите права и законских интереса држављана држава Страна или других људи.

Члан 10.

Измене и допуне

Свака Страна може у писаној форми, дипломатским путем, захтевати измене целог Споразума или његовог дела. Све измене и допуне овог споразума о којима се Стране сагласе ступају на снагу у складу са процедуром за ступање на снагу Споразума и чиниће његов саставни део.

Члан 11.

Решавање спорова

Сви спорови који настану у вези са тумачењем или спровођењем овог споразума решаваће се пријатељски, кроз консултације или преговоре између Страна, дипломатским путем.

Члан 12.

Завршне одредбе

1. Овај споразум ступа на снагу по истеку 30 (тридесет) дана од датума пријема другог обавештења у размени дипломатских нота путем којих се Стране међусобно обавештавају да су испуњене њихове унутрашње законске процедуре неопходне за ступање овог споразума на снагу.

2. Овај споразум остаје на снази неодређено време.

3. Свака Страна може да раскине овај споразум у било ком тренутку писаним обавештењем другој Страни дипломатским путем. У том случају, Споразум престаје да важи након 90 (деведесет) дана од датума пријема обавештења о раскиду.

4. Раскид споразума неће утицати на важност дозволе за рад на плаћеној делатности која је дата у складу са овим споразумом. Таква дозвола ће остати на снази до датума истека назначеног у дозволи.

Сачињено у Београду дана 7. новембра 2023. године, у два оригинална примерка, сваки на српском, азербејџанском и енглеском језику, при чему су сви текстови подједнако веродостојни. У случају било каквих неслагања у тумачењу одредби овог споразума, меродаван је текст на енглеском језику.

За Владу Републике Србије

За Владу Републике Азербејџан

Члан 3.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије – Међународни уговори”.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

I УСТАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Уставни основ за доношење Закона о потврђивању Споразума између Владе Републике Србије и Владе Републике Азербејџан о ангажовању чланова породице чланова дипломатско-конзуларних представништава на плаћеним делатностима садржан је у одредби члана 99. став 1. тачка 4. Устава Републике Србије, којим је прописано да Народна скупштина потврђује међународне уговоре када је законом предвиђена обавеза њиховог потврђивања.

II РАЗЛОЗИ ЗБОГ КОЈИХ СЕ ПРЕДЛАЖЕ ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Споразумом између Владе Републике Србије и Владе Републике Азербејџан о ангажовању чланова породице чланова дипломатско-конзуларних представништава на плаћеним делатностима се на реципрочној основи регулише запошљавање, уз накнаду, чланова породица дипломатског и конзуларног особља, и то у складу са унутрашњим прописима земље у којој се тражи запослење. Овај споразум су потписали 7. новембра 2023. године тадашњи први потпредседник Владе и министар спољних послова Републике Србије Ивица Дачић и министар спољних послова Републике Азербејџан Џејхун Бајрамов.

Последњих година је постала уобичајена међународноправна пракса закључивања билатералних споразума којима се на реципрочној основи регулише запошљавање чланова породица запослених у дипломатско-конзуларним представништвима.

У савременим условима живота све је чешћа појава да у многим земљама супружници одбијају да напусте свој посао како би пратили у иностранство брачног или ванбрачног партнера који је члан особља дипломатско-конзуларног представништва. Ова чињеница навела је многе државе, односно њихова министарства спољних послова да пронађу правни начин да реше овај проблем својих запослених. Основни циљ је очување нормалног породичног живота дипломатско-конзуларних представника и држање породице на окупу, уз задовољење професионалних и економских предуслова за функционисања тих породица. Ефекти рада дипломатско-конзуларних представника у случају раздвојених породица несумњиво су мањи од ефеката рада оних дипломатско-конзуларних представника који раде у окружењу својих породица које се налазе са њим у држави службовања.

Такође, сврха ових споразума је и да се поменутом кругу лица приликом обављања плаћених делатности ограниче привилегије и имунитети, који би им иначе припадали према бечким конвенцијама о дипломатским и конзуларним односима.

Потврђивањем Споразума омогућује се његово ступање на снагу, како је предвиђено чланом 12. Споразума.

III ОСНОВНИ ПРАВНИ ИНСТИТУТИ И ПОЈЕДИНАЧНА РЕШЕЊА

Члан 1. Закона прописује да се потврђује Споразум између Владе Републике Србије и Владе Републике Азербејџан о ангажовању чланова породице чланова дипломатско-конзуларних представништава, сачињен у Београду дана 7. новембра 2023. године, у оригиналу на српском, азербејџанском и енглеском језику.

Члан 2. Закона садржи текст Споразума у оригиналу на српском језику.

Члан 3. Закона прописује да предметни Закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије – Међународни уговори”.

IV ПРОЦЕНА ПОТРЕБНИХ ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА

За спровођење Закона о потврђивању Споразума између Владе Републике Србије и Владе Републике Азербејџан о ангажовању чланова породице чланова дипломатско-конзуларних представништва на плаћеним делатностима није потребно обезбеђивање средстава у буџету Републике Србије.